

Zitting 1981-1982

17 495

Wijziging van de Warenwet

A

TEKST VAN HET ONTWERP VAN WET WAARIN WIJZIGINGEN ZIJN AANGEBRACHT NADAT HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE IS INGEWONNEN

ONTWERP VAN WET

ARTIKEL I

Onderdeel A, artikel 1.

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

waren: eetwaren en drinkwaren, alsmede andere roerende zaken;

verhandelen: het te koop aanbieden, uitstallen, verkopen, afleveren of voorhanden of in voorraad hebben van een waar; evenwel wordt het voorhanden of in voorraad hebben niet als verhandelen aangemerkt indien aannemelijk kan worden gemaakt dat de waar niet voor aflevering bestemd is; voorts wordt het afleveren niet als verhandelen aangemerkt indien aannemelijk kan worden gemaakt dat het geschiedt ter vernietiging van de waar of om de waar in overeenstemming te brengen met regels, bij of krachtens deze wet met betrekking tot die waar gesteld;

Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne;

inspecteur: de door Onze Minister aangewezen, ter plaatse bevoegde inspecteur van het Staatstoezicht op de volksgezondheid.

2. Deze wet is niet van toepassing ten aanzien van hetgeen geschiedt in de sfeer van de particuliere huishouding of van een daarmee bij algemene maatregel van bestuur gelijkgestelde andere huishouding.

3. Bij algemene maatregel van bestuur gestelde regels kunnen beperking inhouden tot daarbij omschreven categorieën van gevallen. Met betrekking tot het verhandelen van waren kunnen zij eveneens een beperking inhouden tot een of meer der in het eerste lid als verhandelen aangemerkte handelingen.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voorts bij of krachtens deze wet gestelde regels, bij de maatregel aangegeven, ten aanzien van waren, behorende tot een bij de maatregel aangewezen categorie, of voor bij de maatregel omschreven categorieën van gevallen geheel of gedeeltelijk buiten toepassing worden verklaard.

Onderdeel H

Artikel 14b, vijfde lid.

5. Tegen een beschikking inzake weigering of intrekking van een vergunning door een bij de maatregel aangewezen overheidsorgaan, niet zijnde een of meer van Onze Ministers, kunnen belanghebbenden binnen 30 dagen na dagtekening van het desbetreffende besluit beroep instellen bij Onze Minister. Ingeval het besluit wijziging of intrekking van de vergunning betreft, schorst het beroep de werking van het besluit.

– Artikel 14e, vierde en vijfde lid.

4. Bij het indienen van een verzoek om keuring moet een bedrag worden betaald, waarvan de hoogte bij

algemene maatregel van bestuur wordt geregeld. Onze Minister kan regels stellen omtrent de wijze van betaling. Zolang het verschuldigde bedrag niet, met inachtneming van de krachtens de vorige volzin gestelde regels, is betaald, wordt het verzoek niet in behandeling genomen.

5. Tegen een beschikking inzake een goedkeuring als bedoeld in het eerste lid kunnen belanghebbenden binnen 30 dagen na dagtekening van het desbetreffende besluit beroep instellen bij Onze Minister.

– Artikel 14i, vierde lid.

4. Bij een algemene maatregel van bestuur, waarbij met toepassing van het eerste lid de verplichting is opgelegd tot het toetsen van waren met toepassing van een erkend bedrijfscontrolesysteem, worden regelen gesteld omtrent de aanvraag tot erkenning van een zodanig systeem, de hoogte van het bedrag dat voor de werkzaamheden, voortvloeiende uit de behandeling van de aanvraag, is verschuldigd, de betaling van dat bedrag, de wijze van mededeling van een besluit inzake erkenning en omtrent de weigering of intrekking van een erkenning. Bij een zodanige maatregel kan aan Onze Minister de bevoegdheid of de verplichting worden opgelegd de instantie aan te wijzen die de erkenning van een bedrijfscontrolesysteem kan verlenen en intrekken. Indien toepassing is gegeven aan de tweede volzin, kunnen bij de maatregel regels

worden gesteld met betrekking tot het beroep tegen een beschikking inzake een erkenning als aldaar bedoeld.

– Artikel 14n, zevende lid.

7. Bij weigering, wijziging of intrekking van een ontheffing door een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen overheidsorgaan, niet zijnde een of meer van Onze Ministers, kunnen de belanghebbenden binnen 30 dagen na dagtekening van het desbetreffende besluit beroep instellen bij Onze Minister. Ingeval het besluit wijziging of intrekking van de ontheffing betreft, schorst het beroep de werking van het besluit.

– Artikel 15b, derde lid.

3. Het tweede lid is niet van toepassing op geneesmiddelen die overeenkomstig de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening rechtmatig in het verkeer worden gebracht.

Onderdeel I, het derde streepje.

– Aan het artikel wordt een lid toegevoegd, luidende:

«4. In een algemene maatregel van bestuur waarbij toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, onder a, kan artikel 14n, eerste tot en met zesde lid, met betrekking tot nadere regels die krachtens die maatregel worden gesteld, van overeenkomstige toepassing worden verklaard, met dien verstande dat de bevoegdheid tot verlening van vrijstelling of ontheffing, als in dat artikel bedoeld, met betrekking tot zodanige regels komt te berusten bij een overheidsorgaan, daartoe bij de maatregel aangewezen. Bij de maatregel kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het beroep tegen een beschikking inzake een ontheffing als bedoeld in de eerste volzin.»

Onderdeel J, artikel 16a ontbrak.

Onderdeel L (Oud), Artikel 28.

Artikel 28

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij uit hoofde van het ambt dat hij bekleedt, enig ander voorschrift van toepassing is of uit zijn taak bij de uitvoering van deze wet de noodzaak omtrent die gegevens mededeling te doen voortvloeit.

ARTIKEL III

De Wet op de economische delicten (Stb. 1950, K 258) wordt gewijzigd als volgt.

– In artikel 1, onder 4°, wordt in plaats van «de Warenwet, de artikelen 6, 14, 14a, 15, 16, en 28;» gelezen: «de Warenwet, de artikelen 14a-14i, 14k-16, 25 en 26; de Wijzigingswet 1981 Warenwet, artikel II, tweede en vijfde lid;».

– In artikel 17, eerste lid, aanhef, vervalt de zinsnede: «, onverminderd het bepaalde in de artikelen 18 en 33, tweede lid, van de Warenwet.».

ARTIKEL IV

In artikel 16 van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (Stb. 288) wordt in plaats van «worden deze eet- of drinkwaren in ieder geval geacht in ondeugdelijke toestand te verkeren in de zin van artikel 6, eerste lid, van de Warenwet, Stb. 1935, 793» gelezen: «worden zij voor de toepassing van artikel 15, onder d, van de Warenwet in ieder geval aangemerkt als eet- of drinkwaren die ongeschikt zijn voor gebruik.»

B

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

§ 2, - onderdeel a., voorlaatste alinea.

Tegen de opneming van het milieubelang in de Warenwet zou kunnen worden aangevoerd, dat hierdoor de milieuwetgeving wordt versnipperd en daardoor gevaar voor dublures en tegenstrijdigheden zou kunnen ontstaan. De ondergetekenden zijn echter de mening toegedaan dat de omstandigheid dat één bewindsman behalve voor de bescherming van de volksgezondheid ook primair verantwoordelijk is voor de bescherming van het milieu, voldoende waarborgen biedt voor een goede coördinatie tussen de uitvoering van de Warenwet en de milieuwetgeving.

- onderdeel e., tweede, derde en vierde alinea.

Met betrekking tot de *milieuwetgeving* kan worden opgemerkt dat deze globaal gezien naar zijn doelstellingen voor een belangrijk deel de werksfeer van het ontwerp overlapt. De milieuwetgeving richt zich op de

bescherming van het milieu, daaronder mede begrepen de volksgezondheid en de veiligheid van het publiek (eerlijkheid in de handel en goede voorlichting worden als zodanig door de milieuwetgeving niet gedekt). Aanstonds moge echter worden gesteld dat over het algemeen alleen de gezondheid en de veiligheid van anderen dan de veroorzaker van de milieuaantasting door de milieuwetgeving worden beschermd; de veiligheid en de gezondheid van de gebruiker vallen buiten de door de milieuwetgeving te beschermen belangen. Ter zake blijft dus alleen een overlapping over voor zover de Warenwet thans mede beoogt het milieubelang (in zijn ruime zin) te beschermen. In dat verband moge allereerst worden opgemerkt dat een rechtstreekse overlapping tussen de Warenwet en de milieuwetten niet optreedt. Immers de rechtstreeks werkende bepalingen van de Warenwet hebben geen betrekking op het weren van milieuschadelijke waren, terwijl de milieuwetgeving ter zake geen direct werkende bepalingen bevat. Alleen bij de voorbereiding van algemene maatregelen van bestuur zal een keuze moeten worden gemaakt tussen de eventueel aanwezige verschillende wettelijke grondslagen. Hoewel de milieuwetgeving zich tot nu toe in feite in overwegende mate heeft gericht op de bescherming tegen aantasting van het milieu door «inrichtingen», zijn in een aantal wetten ook bepalingen te vinden die regelgeving terzake van «waren» (toestellen, stoffen) mogelijk maken; te denken valt aan de Wet inzake de luchtverontreiniging (artikel 13), de Wet geluidhinder (artikelen 2, 8, 9, 10), de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (artikel 1, derde lid), de Afvalstoffenwet, (artikel 27) en de Wet chemische afvalstoffen (artikel 34). In het bijzonder is bovendien nog van belang het ontwerp van Wet milieugevaarlijke stoffen, dat in artikel 30 een scala van mogelijkheden met betrekking tot stoffen en preparaten bevat. Evenwel, de eerstgenoemde reeks wetten geeft alleen mogelijkheden tot het stellen van regels met betrekking tot categorieën «waren» die hetzij in een bepaald milieucompartment, hetzij in de afvalfase problemen opleveren. De milieuvoorzieningen in het onderhavige ontwerp zijn gericht op milieuproblemen die in een andere fase, namelijk tengevolge van het gebruik door de particuliere consument optreden; daarbij kunnen alle milieucompartmenten worden bestreken. Uiteraard zullen regels met betrekking tot waren die specifiek in

een milieucompartiment gevaren opleveren en waarbij geen relatie behoeft te worden gelegd met anderszins op grond van de Warenwet te geven voorschriften, zo mogelijk op grond van de desbetreffende compartimentwet worden gesteld.

Anders ligt de relatie tot het wetsontwerp milieugevaarlijke stoffen. Dat ontwerp heeft betrekking op de totale levensloop van het milieu en voor de volksgezondheid. Echter, zoals ook in de memorie van toelichting bij dat wetsontwerp is opgemerkt (hoofdstuk IV, paragraaf 5.2), zal het uitgangspunt bij regelgeving op grond van die wet het gevaar van een stof, chemisch element en verbinding van chemische elementen of preparaat (in de zin van mengsel of oplossing van stoffen) als zodanig zijn, terwijl bij de Warenwet het uitgangspunt het risico van het voor de consument bestemde eindproduct (of groep eindproducten) is. Stof- of preparaatgebonden regels zullen in beginsel op grond van de Wet milieugevaarlijke stoffen worden gesteld; voor een regeling inzake specifieke toepassingen van stoffen of preparaten in voor de consument bestemde categorieën van producten zal de Warenwet in beginsel het kader vormen.

Alles bijeengenomen zal de Warenwet dus het kader bieden voor maatregelen voor de milieubescherming hetzij met betrekking tot eindproducten waarvan het gebruik door de particuliere consument problemen in meer dan een milieucompartiment veroorzaakt, hetzij met betrekking tot eindproducten waarvan zodanig gebruik slechts een milieucompartiment raakt, doch ten aanzien waarvan tevens een of meer van de andere door de Warenwet te dienen belangen in het geding zijn.

– onderdeel g. ontbrak.

§ 5, punt 9.

9. Bij weigering, wijziging of intrekking van een vergunning of ontheffing is in het wetsontwerp de mogelijkheid geopend om tegen deze beslissing beroep in te stellen bij de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, indien deze beslissing is genomen door een lager overheidsorgaan.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1

Artikel 14b, achtste en negende alinea.

Het tweede t/m vierde lid van het onderhavige artikel bevatten enige nadere voorzieningen ter zake van de vergunningstelsels die krachtens het eerste lid, onder b, in het leven kunnen worden geroepen. De voorzieningen van het derde lid en het vierde lid komen naar hun aard overeen met die welke in andere wetten met betrekking tot daarin geregelde vergunningstelsels zijn opgenomen. Een afzonderlijke vermelding verdient het tweede lid, dat voor de gevallen waarin krachtens het eerste lid een ander orgaan dan de bij deze wet betrokken minister of ministers met de verlening van vergunningen is belast, aan de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne de bevoegdheid toekent regels te stellen omtrent het door dat orgaan op het stuk van die verlening te voeren beleid.

Met de SER achten de ondergetekenden het wenselijk in die gevallen waarin de bevoegdheid tot vergunningverlening aan een «lager» overheidsorgaan is overgedragen, een mogelijkheid van beroep op de minister open te stellen; daartoe is het vijfde lid opgenomen. Tegen beschikkingen inzake vergunningen van een of meer van de ministers kan voorziening worden gevraagd overeenkomstig de Wet Arob.

Artikel 14d, tweede alinea.

De in artikel 14d gegeven mogelijkheden zijn weliswaar geënt op de overige voorgestelde bepalingen van de Warenwet, maar zij wijken daar op onderdelen van af. Zo geeft het eerste lid in onderdeel a de mogelijkheid het vervaardigen of verhandelen van een bepaalde categorie waren om milieuredenen geheel te verbieden, een mogelijkheid die elders in de Warenwet niet voorkomt. Gebleken is dat bepaalde categorieën waren, ongeacht hun hoedanigheid of eigenschappen, altijd onaanvaardbare milieuverontreiniging veroorzaken; men denke aan de zogenaamde afvalverkleiners. Op grond van deze bepaling kan het vervaardigen of verhandelen van zodanige waren worden verboden.

Artikel 14e, voorlaatste alinea.

Ingevolge het derde lid worden de met de typekeuring belaste instanties aangewezen door de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, zulks aangezien deze primair is belast met de zorg voor de gezondheid en veiligheid van de mens alsook met de zorg voor de bescherming van het milieu. Als keuringsinstanties komen zowel overheidsinstellingen als de keuringsdiensten van waren en TNO als particuliere instellingen als KEMA en KOMO in aanmerking. Wel bestaat ingevolge het vijfde lid altijd een recht van beroep op de minister.

Artikel 14f, derde alinea.

In het huidige artikel 14 vallen onder het begrip «aanduidingen» zowel de aanduidingen, liggende in de sfeer van de «identificering» en een waar – men kan in dit verband spreken van een aanduiding van de waar – als datgene wat ter verdere informatie omtrent de waar dienaangaande wordt vermeld of afgebeeld (met name de onderdelen d t/m f van het eerste lid van genoemd artikel zijn geheel op dit laatste afgestemd). In het wetsontwerp worden deze twee in wezen verschillende aspecten duidelijker gescheiden. De term «aanduidingen» wordt daarin slechts gebruikt met betrekking tot vermeldingen (veelal een «benaming» inhoudende) ter identificering van de waar. Daarover handelen met name de onderdelen a en b van het nieuwe artikel 14f. De verdere informatie aangaande de waar (met name door vermeldingen van gegevens omtrent de waar maar ook door voorstellingen die, b.v. aangaande de aard of eigenschappen van de waar, anders dan in bewoordingen worden gegeven) vormt het onderwerp van onderdeel c van dit artikel.

Artikel 14i, voorlaatste alinea.

Het ligt in de bedoeling, zoals nu reeds ter zake van voorverpakkingen is geregeld, de keuringsdiensten van waren en de Algemene Inspectiedienst aan te wijzen als instanties die over de erkenning van bedrijfscontrolesystemen en de intrekking daarvan beslissen. Die aanwijzing is in het vierde lid in principe verwezen naar een ministerieel besluit opdat op soepele wijze de keuze van de betrokken dienst kan worden bepaald

ten einde zoveel mogelijk te vermijden dat een bedrijf, dat verschillende waren vervaardigt of verschillende bedrijfscontrolesystemen toepast, telkens met een andere dienst te maken krijgt.

Artikel 14n, eerste alinea.

De Warenwet voorziet reeds in haar bestaande vorm in de mogelijkheid om van gestelde regels dispensatie te verlenen. Een dispensatie kan een algemene gelding hebben en valt dan zelf te beschouwen als een stuk regelgeving, doch kan ook aan een bepaald persoon «individueel» worden verleend. In onze recente wetgeving wordt veelal de eerstbedoelde figuur met de term «vrijstelling» en de laatstbedoelde figuur met de term «onthefing» aangeduid. De Warenwet kent beide instrumenten.

– voorlaatste alinea.

Overeenkomstig de wens van de SER is in het zevende lid bepaald dat tegen besluiten inzake ontheffingen, genomen door «lagere» overheidsorganen, beroep op de Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne openstaat. Tegen besluiten inzake ontheffingen, genomen door een of meer der ministers, kan voorziening worden gevraagd overeenkomstig de Wet Arob.

Artikel 16, tweede alinea.

Nieuw is het vierde lid, dat aan artikel 16 (oud 16b) wordt toegevoegd en ertoe strekt ook ter zake van «nadere regels» die door PBO-lichamen krachtens de Warenwet in medebewind worden gesteld, de mogelijkheid van vrijstelling of ontheffingen in daarvoor in aanmerking komende gevallen te verzekeren. Ingevolge het vierde lid kunnen regels worden gesteld met betrekking tegen een beschikking inzake een ontheffing. Indien de bevoegdheid tot het verlenen van ontheffingen wordt gegeven aan een orgaan van een PBO-lichaam of aan de Kamers van Koophandel, zijn zodanige regels niet nodig, aangezien dan ingevolge de desbetreffende wetgeving beroep openstaat op het College van beroep voor het bedrijfsleven. Indien evenwel deze bevoegdheid aan een andere instantie wordt gegeven, dient het mogelijk te zijn dat in het beroep tegen zodanige beschikkingen wordt voorzien.

J, Artikel 16a ontbrak.

K (oud), Artikel 17, laatste alinea.

De SER heeft in zijn advies nog gepleit voor zo veel mogelijk openheid wat betreft werkwijze en adviezen van de Adviescommissie Warenwet; hij acht bekendmaking van de adviezen in de Staatscourant wenselijk. Opgemerkt moge worden dat ingevolge de Wet openbaarheid van bestuur de adviezen van de commissie, gelet op haar beoogde samenstelling, openbaar zullen zijn. Van het uitbrengen van adviezen zal in de Staatscourant mededeling worden gedaan. Een verplichte opneming van de adviezen zelf in de Staatscourant achten de ondergetekenden, gelet op het vaak technisch en gedetailleerd karakter ervan, niet wenselijk.

L (oud), Artikel 28

Dit artikel komt overeen met het bestaande artikel 27. De regeling van de geheimhoudingsplicht is uitgebreid tot allen die bij de uitvoering van de Warenwet betrokken zijn en is in een thans in onze wetgeving meer gebruikelijke vorm gegoten.

Artikel VII

Nog meer dan het om advies toegezonden ontwerp heeft het wetsontwerp thans betrekking op een groot aantal onderwerpen van verschillende aard (financiering, geven van voorschriften, regeling adviescommissie, toezicht). Artikel VII is gewijzigd met het oog op een eventueel noodzakelijke gefaseerde invoering.